

Část III

Legislativní podmínky podnikání, aktuální daňová legislativa, pojištění a pracovní právo v Polsku v roce 2022

Janusz Turakiewicz daňový poradce
Legislativa v Polsku v roce 2022.

OBSAH

1.1.	Legislativa	1
1.2.	Formy podnikání v Polsku	3
1.2.1.	Obecné principy podnikání	4
1.2.2.	Koncese, povolení a regulovaná živnost	6
1.2.3.	Regulovaná povolání	7
1.2.4.	Kontrola podnikání	8
1.2.5.	Drobní, malí a střední podnikatelé	10
1.2.6.	Pravidla pro zahajování a provozování živnostenského podnikání fyzickou osobou	10
1.2.7.	Občanskoprávní společnost	13
1.2.8.	Obchodní společnosti	14
1.3.	Povinnosti podnikatelů vyplývající ze zvláštních předpisů	15

1.1. Legislativa

Základní význam pro stanovení principů podnikání v Polsku mají:

- a) *Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997, která stanoví, že „Sociální hospodářství založené na svobodě podnikání, soukromém vlastnictví a solidaritě, dialogu a spolupráci sociálních partnerů, jsou základem hospodářského systému Polské republiky.“ (Čl. 20).*
- b) *acquis communautaire (komunitární právní bohatství) Evropské unie přijaté ke dni 1. května 2004 jako platné na území Polska, uvedené v části I.*

c) zákony

- Zákon ze dne 15. 9. 2000 o obchodních společnostech (Ustawa – Kodeks spółek handlowych).
- Zákon ze dne 28. 7. 2005 o soudních poplatcích v občanskoprávních věcech (Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).
- Zákon ze dne 16. 9. 1982 družstevní zákon (Ustawa – Prawo spółdzielcze).
- Zákon ze dne 23. 4. 1964 – občanský zákoník (Ustawa – Kodeks cywilny).
- Zákon ze dne 20. 8. 1997 o Celostátním soudním rejstříku (Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym).
- Zákon ze dne 12. 12. 2003 o všeobecné bezpečnosti výrobků (Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów).
- Zákon ze dne 22. 7. 2006 o evropské družstevní společnosti (Ustawa z dnia 22.07.2006 roku o spółdzielni europejskiej).
- Zákon ze dne 16. 2. 2007 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů (Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów).
- Zákon ze dne 22. 12.2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích Evropské unie (Ustawa o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej).
- Zákon ze dne 6. 3. 2018 o podnikatelích (Ustawa – Prawo przedsiębiorców).
- Zákon ze dne 6. 3. 2018 o Centrální evidenci a informaci o podnikání a Informačním místě pro podnikatele (Ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy).
- Zákon ze dne 6. 3. 2018 o ombudsmanovi malých a středních podnikatelů (Ustawa o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców).
- Zákon ze dne 6. 3. 2018 o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných zahraničních osob v obchodním styku na území Polské republiky (Ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

d) prováděcí vyhlášky vydávané vládou nebo pověřenými ministry, včetně mj.:

- Vyhláška Ministra práce a sociální politiky ze dne 26. 9. 1997 o obecných předpisech v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy).
- Vyhláška ministra spravedlnosti ze dne 17. 11. 2014 o podrobném způsobu vedení registrů, které jsou součástí Celostátního soudního rejstříku, a o podrobném obsahu zápisů do těchto registrů (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach).
- Vyhláška ministra spravedlnosti ze dne 9. 3. 2018 o struktuře a organizaci Centrálního informačního systému Celostátního soudního rejstříku a o postupu a způsobu poskytování informací z rejstříku, vydávání dokumentů a kopií dokumentů z katalogu, zpřístupňování dokumentů z úložiště finančních dokumentů, a o struktuře informací poskytovaných o subjektech zapsaných v rejstříku (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz trybu i sposobu udzielania informacji z Rejestru, wydawania dokumentów oraz kopii dokumentów z katalogu, udostępniania dokumentów z repozytorium dokumentów finansowych, a także struktury udostępnianych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru).

- Vyhláška ministra spravedlnosti ze dne 24. 5. 2021 o žádostech podávaných do Centrálního informačního systému Celostátního soudního rejstříku prostřednictvím teleinformačního systému, a o odpisech, výpisech, potvrzeních, informacích, dokumentech a kopiích dokumentů doručovaných žadatelům prostřednictvím tohoto systému (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wniosków składanych do Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, a także odpisów, wyciągów, zaświadczeń, informacji, dokumentów oraz kopii dokumentów doręczanych wnioskodawcom za pośrednictwem tego systemu).
- Vyhláška ministra spravedlnosti ze dne 23. 6. 2021 o stanovení vzorů **úředních formulářů žádostí o zápis do** Celostátního soudního rejstříku a způsobu a místě jejich zpřístupnění (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania).

K obecným pravidlům podnikání patří:

- pravidlo proporcionality: úředníci mohou provádět pouze takové činnosti, které jsou nutné pro dosažení stanoveného cíle,
- pravidlo nestrannosti a rovného zacházení: úředníci musí přistupovat ke všem právním subjektům stejným způsobem; nikdo nemůže být z jakéhokoli důvodu diskriminován,
- pravidlo presumpce poctivosti podnikatele a vypořádávání skutečných pochybností ve prospěch podnikatele a vstřícného výkladu předpisů: pokud není možné odstranit pochybnosti ke skutečnému stavu nebo způsobu výkladu právního předpisu, úředníci musí tyto pochybnosti vypořádat ve prospěch podnikatelů.

Od roku 2018 je zaveden:

- institut neregistrované živnosti pro fyzické osoby podnikající v menším měřítku, tzn. když měsíční příjmy z podnikání nepřesahují 50 % minimální mzdy (v roce 2022 – 1.505 PLN), které nemusí tuto činnost registrovat ani platit pojistné na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmů uvádí v ročním přiznání;
- tzv. „úleva na start“: začínající podnikatelé nemusí platit pojistné na sociální pojištění po dobu prvních 6 měsíců podnikání;
- vydávání správními orgány „právních vysvětlení“ psaných jednoduchým jazykem, které mají prakticky vysvětlovat předpisy týkající se podnikání, a podnikatelé, kteří je budou aplikovat, nebudou nést z tohoto důvodu negativní následky;
- možnosti přerušování podnikání na dobu neurčitou nebo libovolnou dobu určenou podnikatelem zapsaným do rejstříku CEIDG;

Ustanoven byl Ombudsman malých a středních podnikatelů coby orgán, který zasahuje ve prospěch podnikatelů a hájí je, a má mj. pravomoc žádat úřady o vydávání „právních vysvětlení“.

1.2. Formy podnikání v Polsku

Podnikání může být v Polsku provozováno individuálně formou živnostenského podnikání fyzických osob nebo formou společností, jejichž principy fungování jsou upraveny ustanoveními občanského zákona a zákona o obchodních společnostech, jak rovněž formou družstev:

individuální živnostenské podnikání fyzických osob (OSVČ)	společnost							družstvo
	občanskoprávní	obchodní						
		osobní			kapitálová			
		veřejná	partnerská	komanditní	komanditní akciová	s ručením omezeným	jednoduchá akciová společnost	
pravidla fungování jsou stanovena v:								
Zákon o podnikatelích	Občanský zákoník	Obchodní zákoník					Zákon o družstvech	

Možné je rovněž podnikání prostřednictvím organizačních složek, jejichž předpokladem je nezisková činnost, kterými jsou nadace a sdružení, a také formou sociálních družstev, a dále prostřednictvím subjektů se sídlem na území jiných států, přímo nebo formou odštěpného závodu/obchodního zastoupení, a také evropských společností (SE) a evropských družstevních společností (SCE).

Zahraniční osoby ze členských zemí Evropské unie, ze zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) a zahraniční osoby ze zemí, které nejsou stranami smlouvy o Evropském hospodářském společenství a které mohou využívat svobodu podnikání na základě smluv sjednaných těmito státy s Evropskou unií a jejími členskými zeměmi, mohou zakládat a vykonávat **živnostenskou činnost** dle stejných pravidel jako občané Polské republiky.

Zahraniční podnikatelé mohou na území Polské republiky tvořit odštěpné závody za účelem podnikání a také obchodní zastoupení, která však slouží výhradně k účelům reklamy a propagace.

Zvolená forma podnikání má často významný vliv na jeho efektivitu. Zejména se jedná o otázky spojené s náklady podnikání (např. povinnost vedení účetnictví pro právnické osoby, povinnost auditu účetní závěrky a povinná účast notáře na valných hromadách v akciové společnosti) a také stupeň komplikovanosti řízení subjektu (podepisování listin několika osobami, zasílání listin na rejstříkový soud). Důležité je rovněž majetkové riziko podnikání: plné v případě živnostenského podnikání fyzických osob a některých osobních společností, a omezené v případě společníků společnosti s ručením omezeným a akcionářů akciové společnosti do výše jejich investice, v případě přenesení rizika na osoby účastnící se řízení subjektu.

1.2.1. Obecné principy podnikání

Pravidla pro založení, provozování a ukončení podnikání na území Polské republiky a úkoly orgánů veřejné správy v tomto rozsahu upravuje zákon ze dne 6. 3. 2018 o podnikatelích (Ustawa Prawo przedsiębiorców). Jeho ustanovení upravují především:

Předmět podnikání, kterým je výtěžná výrobní, stavební a obchodní činnost, poskytování služeb a vyhledávání, identifikace a těžba nerostných surovin z ložisek, a také profesní činnost vykonávaná organizovaně a ustavičně.

Definici podnikatele, kterým je fyzická osoba, právnická osoba a organizační složka, která není právnickou osobou, a které zvláštní zákon dává právní subjektivitu, provozující vlastním jménem podnikání; za podnikatele se považují rovněž společníci občanskoprávní společnosti v rozsahu jejich podnikání.

Princip, že zakládání, provozování a ukončení podnikání je volně dostupné pro každého dle stejných práv, se zachováním podmínek stanovených právními předpisy.

Základní pravidla pro poskytování veřejné podpory podnikatelům ze strany státu a podpory rozvoje podnikání poskytované orgány veřejné správy prostřednictvím vytváření výhodných podmínek pro zakládání a provozování podnikání, včetně podpory drobných podnikatelů, malých a středních podniků.

Princip, že při výkonu své působnosti, včetně dohledu a kontroly, orgány jednají výhradně na základě a v mezích zákona, se zohledněním opodstatněných zájmů podnikatele.

Pravidla pro získávání písemných výkladů od orgánů veřejné správy týkajících se rozsahu a způsobu aplikování právních předpisů, z nichž vyplývá povinnost podnikatele k daním a pojistnému na sociální a zdravotní pojištění, v jeho individuální věci.

Princip, že podnikatel může podnikání zahájit ke dni podání žádosti do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG) nebo po zápisu do obchodního rejstříku vedeném v Celostátním soudním rejstříku (KRS).

Pravidla pro přerušování podnikání pro podnikatele, kteří nemají zaměstnance.

Povinnost podnikatele disponovat právním titulem k nemovitostem, jejichž adresy jsou zapisovány do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG) a do Celostátního soudního rejstříku (KRS).

Princip, že podnikatel podniká dle zásad poctivé hospodářské soutěže, respektování dobrých mravů a ochrany zájmů spotřebitelů.

Povinnost podnikatele splňovat podmínky pro výkon podnikání stanovené právními předpisy, především týkající se ochrany lidského života, zdraví, veřejné mravnosti a také ochrany životního prostředí.

Povinnost zajistit, pokud zvláštní předpisy ukládají povinnost mít příslušné odborné kvalifikace pro provozování živnosti určitého druhu, aby činnost v rámci podnikání byla vykonávána přímo osobou s takovými odbornými kvalifikacemi.

Princip, že podnikatel uvádějící zboží na trh na území Polské republiky je povinen umístit na zboží, jeho obalu, štítku, v návodu nebo dodat jiným běžným způsobem písemné informace v polském jazyce o firmě výrobce, jeho adrese, zemi sídla výrobce, pokud má své sídlo mimo území členských zemí Evropské unie a členských zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) a informace umožňující identifikaci zboží, ledaže je určení zboží samozřejmé.

Povinnost provádění a přijímání plateb souvisejících s podnikáním prostřednictvím podnikatelského bankovního účtu, a to v každém případě, kdy je účastníkem transakce, z níž platba vyplývá, jiný podnikatel a jednorázová hodnota transakce, bez ohledu na počet z ní vyplývajících plateb, je vyšší nežli ekvivalent 15 000 PLN, přičemž transakce v cizích měnách se přepočtou dle středního kurzu cizích měn vyhlášeného Polskou národní bankou z posledního pracovního dne předcházejícího den uskutečnění transakce.

Důležitý význam pro tuto problematiku mají ustanovení občanského zákoníku týkající se podnikatelů, jejich označení (Čl. 43¹–43¹⁰) a definující podnik (Čl. 55¹). Tyto předpisy mimo jiné stanoví, že:

Podnikatelem je fyzická osoba, právnická osoba a organizační složka, která není právnickou osobou, a které zákon dává právní subjektivitu, podnikající nebo vykonávající profesi pod vlastním jménem.

Podnikatel používá obchodní firmu, která je zveřejňován v příslušném registru, ledaže zvláštní předpisy stanoví jinak.

Obchodní firma podnikatele se musí dostatečně lišit od obchodních firem jiných podnikatelů působících na stejném trhu. Obchodní firma nesmí uvádět v omyl, především co se týče osoby podnikatele, předmětu podnikání, místa podnikání, zdrojů zásobování.

Obchodní firmu fyzické osoby tvoří její jméno a příjmení. Do obchodní firmy lze přidat rovněž pseudonym nebo označení poukazující na předmět podnikání, místo podnikání nebo jiné libovolně zvolené označení.

Obchodní firmu právnické osoby tvoří její název. Obchodní firma obsahuje označení právní formy právnické osoby, které může být uvedeno jako zkratka, a dále může poukazovat na živnost, sídlo této osoby a obsahovat jiné libovolně zvolené označení.

Podnikatel, jehož právo k obchodní firmě bylo ohroženo cizím jednáním, může požadovat upuštění od takového jednání, ledaže toto jednání není v rozporu se zákonem. V případě takového porušení se podnikatel rovněž může domáhat odstranění jeho následků, podání prohlášení v příslušném znění a formě, náhradu majetkové škody dle obecných zásad nebo vydání prospěchu získaného osobou, která se porušení dopustila.

Podnik je organizovaným souborem nehmotných a hmotných složek určených k podnikání. Zahrnuje především:

- označení individualizující podnik jeho vyčleněné části (název podniku);
- vlastnictví věci movitých či nemovitých, včetně zařízení, materiálu, zboží a výrobků, a jiná věcná práva k nemovitostem a věcem movitým;
- práva vyplývající z nájemních a pachtovních smluv věci movitých nebo nemovitých, práva k užívání věci movitých či nemovitých vyplývající z jiných právních vztahů;
- pohledávky, práva z cenných papírů a peněžní prostředky;
- koncese, licence a povolení;
- patenty a jiná práva průmyslového vlastnictví;
- autorská práva a práva příbuzná k autorským právům;
- obchodní tajemství;
- účetnictví a dokumenty související s podnikáním.

Právní úkon, jehož předmětem je podnik, zahrnuje vše, co je součástí podniku, ledaže z obsahu právního úkonu nebo zvláštních předpisů vyplývá jiná skutečnost.

1.2.2. Koncese, povolení a regulovaná živnost

Regulace živnostenské činnosti v Polsku zahrnuje:

- koncese,
- povolení,
- zápis do příslušného rejstříku regulované živnosti, s tím, že zákon ze dne 6. 3. 2018 o podnikatelích neobsahuje katalog činností, na které se tyto formy omezení vztahují. Tyto záležitosti řeší příslušné zákony.

Koncesionování se vztahuje mimo jiné na podnikání v následujícím rozsahu:

- výroba a prodej výbušnin, zbraní a munice, výrobků a technologií pro policejní a vojenské určení,
- výroba, zpracování, skladování nebo překládání, zasílání, distribuce a prodej paliv a energií,
- ochrana osob a majetku,
- distribuce rozhlasových a televizních programů, s výjimkou programů šířených výhradně v teleinformačním systému, které nejsou distribuovány pozemně, satelitně nebo v kabelových sítích,
- letecká doprava,
- provozování kasin.

Podrobná pravidla pro provozování koncesované živnosti upravují ustanovení příslušných zákonů.

Udělení, odmítnutí udělení, změna a zrušení koncese nebo omezení jejího rozsahu oproti žádosti probíhá na základě rozhodnutí. Koncesní orgán může v koncesi stanovit zvláštní podmínky výkonu činnosti podléhající

koncesi. Pokud je počet podnikatelů splňujících podmínky pro udělení koncese a poskytujících záruku řádného výkonu této činnosti větší, než počet koncesí určených k udělení, koncesní orgán vyhlásí výběrové řízení, v němž provede výběr s přihlédnutím k výši deklarovaných poplatků za udělení koncese.

Pokud příslušný zákon stanoví, že daný druh podnikání je regulovanou činností, jeho výkon je možný pouze po splnění určitých podmínek a po zápisu do registru regulovaných činností. Za regulovanou činnost jsou považovány mimo jiné následující druhy podnikání:

- směnářská činnost,
- uchovávání personální a mzdové dokumentace zaměstnavatelů s omezeným obdobím uchovávání,
- organizace turistických akcí a zprostředkování uzavírání smluv o poskytování turistických služeb na objednávku zákazníků,
- poskytování turistických služeb zahrnujících lov prováděný cizinci na území Polské republiky a lov v zahraničí,
- provozování stanice technické kontroly vozidel, autoškoly, centra pro zdokonalovací výcvik řidičů a psychologického střediska pro účely získání řidičského oprávnění,
- výroba nebo rozlévání lihových nápojů,
- výroba, čištění, denaturace či dehydratace ethylalkoholu a výroba tabákových výrobků,
- výroba a rozlévání vinařských výrobků,
- poskytování detektivních služeb,
- výroba, skladování nebo uvádění na trh biosložek.

Orgán, který vede registr regulované činnosti, je povinen podnikatele do tohoto registru zapsat ve lhůtě 7 dnů od dne, ke kterému tento orgán obdržel žádost o zápis, včetně prohlášení o splnění podmínek vyžadovaných pro výkon činnosti, pro kterou je tento registr veden. Tento orgán vydává osvědčení o zápisu do registru z moci úřední.

Podnikatel je povinen uchovávat veškeré dokumenty nezbytné k prokázání skutečnosti, že splňuje podmínky vyžadované pro výkon regulované činnosti.

Registry regulované činnosti jsou veřejné. K údajům obsaženým v registru má přístup kdokoli prostřednictvím orgánu, který registr vede.

Povolení je nutno získat k provozování živnosti v rozsahu vymezeném mimo jiné následujícími předpisy:

- zákon ze dne 19. 11. 2009 o hazardních hrách,
- zákon ze dne 26. 10. 2000 o komoditních trzích,
- zákon ze dne 14. 12. 2012 o odpadech,
- zákon ze dne 11. 5. 2001 o metrologii,
- zákon ze dne 6. 9. 2001 – farmaceutický zákon,
- zákon ze dne 6. 9. 2001 o silniční dopravě,
- zákon ze dne 11. 9. 2015 o pojišťovnické a zajišťovací činnosti,
- zákon ze dne 15. 12. 2017 o zprostředkování pojištění,
- zákon ze dne 6. 12. 2008 o spotřební dani,
- zákon ze dne 19. 8. 2011 o platebních službách,
- zákon ze dne 23. 3. 2017 o hypotečním úvěru a dohledu nad zprostředkovateli hypotečního úvěru a makléři.

1.2.3. Regulovaná povolání

Výkon činnosti v rozsahu regulovaných povolání je možný po splnění podmínek stanovených příslušnými zákony. Jedná se například o povolání advokáta, architekta, pojistného matematika, auditora, lékárníka, daňového

poradce, lékaře, potápěče, právního rádce. V případě podnikání v těchto povoláních je podnikatel povinen mít příslušná oprávnění nebo zaměstnávat osobu, která tato oprávnění má.

Aktuální plný seznam regulovaných povolání je dostupný na portálu ec.europa.eu.

Aktuální pravidla pro uznávání regulovaných povolání v Polsku, vycházející ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/36/ES, a jejich změny, stanovené předpisy zákona ze dne 22. 12. 2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích Evropské unie, jsou dostupné na stránkách http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*#top%20.

1.2.4. Kontrola podnikání

Činnost podnikatelů je kontrolována na základě zákona ze dne 6. 3. 2018 o podnikatelích, s výjimkami, které vyplývají z přímo aplikovaných předpisů, obecně platných právních předpisů společenství nebo z ratifikovaných mezinárodních smluv, kontroly v rozsahu dodržování podmínek jaderné bezpečnosti a radiologické ochrany a celně-finanční ochrany. Zákony rovněž stanoví předmětný rozsah kontroly a orgány oprávněné k jejímu provádění.

Kontrolní orgány podnikateli sdělí záměr zahájení kontroly s výjimkou zvláštních případů, které jsou stanoveny zákonem. Kontrola je zahájena nejdříve po uplynutí 7 dnů a nejdéle před uplynutím 30 dnů od dne doručení sdělení o záměru zahájení kontroly. Pokud kontrola není zahájena ve lhůtě 30 dnů od dne doručení sdělení, je pro zahájení kontroly nezbytné opětovné sdělení. Kontrola může být na žádost podnikatele provedena před uplynutím 7 dnů od dne doručení sdělení. Pokud je kontrola zahájena, je osoba provádějící kontrolu, po předložení služebního průkazu, povinna, před provedením prvního kontrolního úkonu, kontrolovaného podnikatele nebo osobu, vůči níž byly kontrolní úkony zahájeny, informovat o jeho právech a povinnostech během kontroly.

Kontrolní úkony se provádějí za přítomnosti kontrolovaného nebo jím pověřené osoby, s výjimkou situací, kdy:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- je provedení kontroly nezbytné, aby se zabránilo spáchání trestného činu nebo přestupku, spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku, nebo aby byly zajištěny důkazy o jeho spáchání,
- je kontrola prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16. 2. 2007 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů,
- je provedení kontroly odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- kontrola:
  - má být provedena na základě přímo aplikovaných právních předpisů Evropské unie;
  - je prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 25. 8. 2006 o systému monitorování a kontrolování kvality pohonných hmot;
  - je prováděna na základě ustanovení čl. 23b nebo čl. 23r odst. 1 zákona ze dne 10. 4. 1997 o energetice;
  - je prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 20. 7. 1991 o Inspekci životního prostředí v oblasti hladin elektromagnetického pole u radiokomunikačních, radionavigačních a radiolokačních zařízení;
  - jedná se o případy uvedené v čl. 282c zákona o správě daní a poplatků;
  - je kontrola prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 25. 8. 2006 o biosložkách a kapalných biopalivech;
- je provádění kontroly nezbytné pro předcházení porušování zákazů, uvedených v čl. 44b odst. 1 zákona ze dne 29. 7. 2005 o předcházení narkomanii, a také, když podnikatel nemá adresu bydliště nebo sídla, nebo doručování písemností na uvedené adresy by nebylo účinné nebo bylo ztížené.

Kontrola je prováděna v sídle kontrolovaného, v místě výkonu podnikání nebo, se souhlasem nebo na žádost kontrolovaného, na jiném místě, na kterém je uchovávána dokumentace, včetně účetnictví, v pracovní době nebo v době skutečného výkonu podnikání kontrolovaným. Kontrola nebo jednotlivé kontrolní úkony, se souhlasem kontrolované osoby, mohou být prováděny taktéž v sídle kontrolního orgánu, pokud je k tomu důvod z hlediska plynulosti provedení kontroly.

Podnikatel je povinen vést a uchovávat ve svém sídle kontrolní knihu, plné moci a kontrolní protokoly. Kontrolní kniha může mít podobu souboru dokumentů. Kontrolní kniha slouží podnikateli k dokumentování počtu a doby trvání kontroly jeho činnosti. Kontrolní kniha může být vedena v elektronické podobě.

Nelze současně zahájit a provádět více nežli jednu kontrolu podnikatele. Nevztahuje se to však mezi jinými na situace, kdy:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- provedení kontroly je nezbytné, aby se zabránilo spáchání trestného činu nebo přestupku, spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku, nebo aby byly zajištěny důkazy o jeho spáchání,
- podnikatel souhlasil se současným zahájením a provedením více nežli jedné kontroly,
- kontrola je prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16. 2. 2007 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů,
- provedení kontroly je odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- kontrola je prováděna v rozsahu opodstatněnosti nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty před vrácením této daně,
- kontrola je prováděna jako realizace povinností vyplývajících z právních předpisů společenství týkajících se ochrany hospodářské soutěže nebo právních předpisů společenství v rozsahu ochrany finančních zájmů Evropského společenství;
- prováděná kontrola je kontrolou amerických účtů podléhajících hlášení, upravenou zákonem ze dne 9. 10. 2015 o výkonu smlouvy sjednané mezi Vládou Polské republiky a Vládou Spojených států amerických o zlepšení plnění mezinárodních daňových povinností a zavedení legislativy FACTA.

Pokud je činnost podnikatele již předmětem kontroly jiného orgánu, kontrolní orgán upustí od zahájení kontrolních úkonů a může s podnikatelem sjednat jiný termín provedení kontroly.

Doba trvání všech kontrol prováděných u podnikatele v jednom kalendářním roce nemůže překročit:

- v případě drobných podnikatelů – 12 pracovních dnů;
- v případě malých podnikatelů – 18 pracovních dnů;
- v případě středních podnikatelů – 24 pracovních dnů;
- v případě ostatních podnikatelů – 48 pracovních dnů.

Časové omezení kontroly neplatí mimo jiné, pokud:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- provedení kontroly je nezbytné, aby se zabránilo spáchání trestného činu nebo přestupku, spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku, nebo aby byly zajištěny důkazy o jeho spáchání,
- kontrola je prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16.2.2007 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů,
- provedení kontroly je odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- kontrola je prováděna v rozsahu opodstatněnosti nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty před vrácením této daně,
- kontrola je prováděna jako realizace povinností vyplývajících z právních předpisů společenství týkajících se ochrany hospodářské soutěže nebo právních předpisů společenství v rozsahu ochrany finančních zájmů Evropského společenství,

- kontrola se týká subjektů, kterým na základě zvláštních předpisů příslušný orgán vydal rozhodnutí o uznání správnosti výběru a aplikování metody pro stanovení převodních cen mezi spojenými osobami – v rozsahu souvisejícím s výkonem tohoto rozhodnutí.

Prodloužení doby trvání kontrol je možné pouze z příčin nezávislých na kontrolním orgánu a vyžaduje písemné odůvodnění. Odůvodnění je doručováno podnikateli a zapisováno do kontrolní knihy před provedením dalších kontrolních úkonů. Prodloužením doby trvání kontroly nesmí být porušeny lhůty. Prodloužení doby trvání kontroly je možné v případě, pokud v průběhu kontroly bude zjištěno krácení daňové povinnosti ve výši překračující ekvivalent 10% částky vykazované daňové povinnosti, však ne méně než 500 PLN, nebo zvýšení ztráty ve výši překračující ekvivalent 50% vykazované výše ztráty, však ne méně než 2500 PLN. Kontrolní orgán o těchto zjištěných okolnostech vyrozumí podnikatele a současně předloží důkazní materiál, který byl dosud zajištěn. Odůvodnění prodloužení doby trvání kontroly je uváděno v kontrolní knize a kontrolním protokolu.

1.2.5. Drobní, malí a střední podnikatelé

Kritéria pro zařazení podnikatele do kategorií, které mají význam mj. pro určení doby trvání kontroly a poskytovanou veřejnou podporu:

- Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:
  - zaměstnával průměrně méně nežli 10 zaměstnanců ročně a
  - dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 2 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 2 milionů eur.
- Za malého podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:
  - zaměstnával průměrně méně nežli 50 zaměstnanců ročně a
  - dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 10 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 10 milionů eur.
- Za středního podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:
  - zaměstnával průměrně méně nežli 2500 zaměstnanců ročně a
  - dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 50 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 43 milionů eur.

Částky vyjádřené v eurech je nutno převést na zloté podle středního kurzu vyhlášeného Polskou národní bankou k poslednímu dni účetního období vybraného pro určení statusu podnikatele. Průměrný roční počet zaměstnanců se určuje v přepočtu na plné úvazky.

1.2.6. Pravidla pro zahajování a provozování živnostenského podnikání fyzickou osobou

V souladu se zákonem ze dne 6. 3. 2018 o podnikatelích, musí být podnikající fyzické osoby zapsány do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG). Tuto evidenci vede v teleinformačním systému ministr příslušný pro hospodářství. Část údajů obsažených v Centrální evidenci a informaci o podnikání (CEIDG), tý-

kajících se základních informací o podnikateli, je dostupná na portálu ministerstva rozvoje, což umožňuje jiným živnostníkům a spotřebitelům ověření obchodních partnerů.

Žádosti o zápis do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG), informace a jiné údaje jsou do CEIDG zasílány prostřednictvím elektronických formulářů, které jsou zveřejněny na webových stránkách CEIDG, v Bulletinu veřejných informací ministra příslušného pro hospodářství a na elektronickém portálu služeb veřejné správy. Osoba povinná k zápisu může také podat žádost v listinné podobě na vybraný obecní úřad nebo zaslat doporučený dopis na adresu vybraného obecního úřadu. Obsah takové žádosti bude do elektronického systému zadán zaměstnancem daného úřadu – po osobním potvrzení totožnosti nebo ověření podpisu na žádosti notářem. Žádosti o zápis do CEIDG nejsou zpoplatněny.

Do CEIDG se zapisují mj.:

- jméno a příjmení podnikatele, rodné číslo (PESEL), pokud mu bylo přiděleno, a datum narození, pokud nemá rodné číslo,
- dodatečné popisy, které má podnikatel v obchodním názvu, pokud je používá,
- identifikační číslo (REGON) podnikatele, pokud mu bylo přiděleno,
- daňové identifikační číslo (NIP) podnikatele, pokud mu bylo přiděleno, a informace o jeho zneplatnění nebo zrušení,
- informace o státní příslušnosti podnikatele,
- doručovací adresa podnikatele – pokud podnikatel takové místo má – adresa trvalého provozování podnikatelské činnosti; údaje o adrese jsou v souladu se směrovacími čísly uvedenými ve státním úředním registru územního členění státu, pokud je to v daném případě možné,
- jiné kontaktní údaje podnikatele, než jsou uvedené v bodě 6, zejména adresa elektronické pošty, adresa webové stránky, telefonní číslo, pokud tyto údaje podnikatel uvedl v žádosti o zápis do CEIDG,
- předmět vykonávané činnosti, v souladu s Polskou klasifikací ekonomických činností (PKD) na úrovni podtřídy, včetně uvedení jedné hlavní činnosti.
- datum zahájení podnikání,
- daňové identifikační číslo (NIP) a identifikační číslo REGON občanskoprávních společností, pokud živnostník uzavřel společenské smlouvy takových společností,
- informace o přerušení a obnovení výkonu podnikání,
- údaje o ukončení podnikání, pokud toto bylo ohlášeno v žádosti o zápis do CEIDG,
- informace o výmazu podnikatele z CEIDG,
- informace o omezení nebo ztrátě způsobilosti k právním úkonům nebo jmenování opatrovníka nebo poručníka, včetně údajů opatrovníka nebo poručníka,
- informace o prohlášení konkurzu, ukončení nebo odložení konkurzního řízení a údaje správce konkurzní podstaty,
- informace o pravomocném zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu z důvodu, že majetek insolventního dlužníka není dostačující pro uspokojení nákladů řízení nebo je dostačující pouze pro uspokojení těchto nákladů,
- informace o pravomocném zrušení nebo zániku dohody sjednané v restrukturalizačním, konkurzním nebo vyrovnávacím řízení,
- informace o zahájení restrukturalizačního řízení, o jeho ukončení nebo odložení nebo o nabytí právní moci usnesení o schválení dohody **v rámci řízení** a údaje správce,
- informace o přeměně podnikatele, kterým je fyzická osoba podnikající pod vlastním jménem, na jednoosobní kapitálovou společnost,
- informace o zákazu podnikání,
- informace o zákazu výkonu daného povolání, jehož výkon podléhá zápisu do CEIDG,

- informace o zákazu vykonávání příslušného povolání, které je předmětem zápisu do CEIDG,
- informace o zákazu vykonávání živnosti spojené s výchovou, léčbou, vzděláváním nezletilých nebo s péčí o nezletilé,
- informace o trvání nebo zrušení společného jmění manželů, pokud bylo uvedeno v žádosti o zápis do CEIDG.

Prostřednictvím CEIDG se rovněž, v souladu s tzv. „pravidlem jedné přepážky“, podávají oznámení, týkající se:

- zápisu nebo změny zápisu do celostátního úředního registru subjektů národního hospodářství (REGON) vedeného Hlavním statistickým úřadem,
- identifikační nebo aktualizací přihlášky do Centrálního registru subjektů – Celostátní evidence daňových subjektů,
- přihlášky plátce pojistného vybíraného Správou sociálního zabezpečení,
- prohlášení o výběru formy zdanění daní z příjmů fyzických osob nebo upuštění od vybrané formy zdanění,
- oznámení o výběru způsobu placení záloh na daň z příjmů fyzických osob nebo oznámení o upuštění od vybraného způsobu placení záloh na daň z příjmů fyzických osob,
- oznámení o výběru čtvrtletní úhrady paušálu z evidovaných příjmů nebo oznámení o upuštění od čtvrtletní úhrady paušálu z evidovaných příjmů,
- oznámení o vedení deníku příjmů a výdajů nebo oznámení o úmyslu vedení účetních knih,
- přijetí oznámení o uzavření smlouvy s účetní kanceláří o vedení deníku příjmů a výdajů nebo smlouvy o vedení evidence příjmů, a také oznámení o ukončení těchto smluv,
- v případě podnikatele, který je plátcem pojistného výhradně na vlastní pojištění, přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění nebo ke zdravotnímu pojištění, přihlášení ke zdravotnímu pojištění rodinných příslušníků a změny údajů v těchto přihláškách a odhlášení z pojištění.

Spolu se žádostí o zápis do CEIDG se podává prohlášení o skutečnosti, že ve věci osoby, které se zápis týká, nebylo rozhodnuto o zákazu podnikání, výkonu určitého povolání nebo podnikání spojeného s výchovou, léčbou, vzděláváním nezletilých nebo péčí o ně, a prohlášení o právním titulu k nemovitostem, jejichž adresa je zapisována do CEIDG. Toto prohlášení se podává pod hrozbou trestní odpovědnosti za podání falešného prohlášení.

Pokud podnikatel nemá přiděleno rodné číslo (PESEL), předloží pověřenému zaměstnanci obecního úřadu cestovní pas nebo jiný doklad potvrzující jeho totožnost a státní příslušnost.

Podnikatel je povinen podat žádost o:

- změnu zápisu – ve lhůtě 7 dnů od dne, ke kterému ke změně údajů došlo,
- výmaz zápisu – ve lhůtě 7 dnů od dne trvalého ukončení podnikání.

Na údaje zapsané do CEIDG se vztahuje presumpce pravdivosti. Fyzická osoba zapsaná do CEIDG nese odpovědnost za škodu způsobenou přihlášením do CEIDG nepravdivých údajů, pokud byly zapsány na její žádost, a také neohlášením údajů, které podléhají povinnému zápisu do CEIDG v zákonné lhůtě nebo neohlášením změn údajů zapsaných do CEIDG, ledaže ke vzniku škody došlo v důsledku vyšší moci nebo výhradně zaviněním poškozeného nebo třetí osoby, za kterou osoba zapsaná do CEIDG nenesení odpovědnost.

K výmazu podnikatele z CEIDG z moci úřední, formou správního rozhodnutí ministra příslušného pro hospodářství, dojde v případě:

- zjištění trvalého ukončení jeho podnikání,

- pokud podnikateli zanikne živnostenské oprávnění, získané dle článku č. 4 odst. 1 a 2 zákona ze dne 6. 3. 2018 o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných zahraničních osob v hospodářském styku na území Polské republiky,
- pokud byl zápis proveden s porušením zákona.

Po smrti podnikatele, zapsaného v CEIDG, se podnik, v souladu se zákonem ze dne 5. 7. 2018 o dočasně správě podniku fyzické osoby po smrti podnikatele (ustawa o zarządzie sukcesyjnym), stává podnikem v dědic- kém řízení a funguje dle dosavadních pravidel až do ukončení dědickeho řízení. Je řízen nástupnickým správcem.

Díky dostupnosti údajů zapsaných v CEIDG orgány veřejné správy nemohou od podnikatelů požadovat, aby k žádostem a návrhům předkládali, poskytovali nebo připojovali potvrzení o zápisu do CEIDG. V případě potřeby se podnikatel může obrátit na ministra příslušného pro hospodářství o vydání potvrzení výtisku z CEIDG za účelem jeho opatření apostilou.

Ministr příslušný pro hospodářství provozuje Informační místo pro podnikatele, jehož úkolem je mj. zajištění možnosti doplnění procedur a formalit souvisejících se:

- a) zahájením, provozováním a ukončením podnikatelské činnosti na území Polské republiky,
- b) uznáváním odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie, vyjma absolvování adaptační stáže a absolvování testu dovedností,
- c) poskytováním přeshraničních služeb dle zákona ze dne 22. 12. 2015 o pravidlech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie a poskytování přeshraničních služeb ve smyslu zákona ze dne 6. 3. 2018 o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných zahraničních osob v obchodním styku na území Polské republiky,
- d) vydáním evropského profesního průkazu, uvedeného v ustanoveních zákona ze dne 22. 12. 2015 o pravidlech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie.

1.2.7. Občanskoprávní společnost

Pravidla fungování občanskoprávní společnosti upravují ustanovení občanského zákoníku (čl. 860–875). Na základě společenské smlouvy se všichni společníci zavazují usilovat o dosažení společného ekonomického cíle a jednat stanoveným způsobem, a to zejména poskytnout vklady v podobě vlastnického práva nebo jiných práv nebo práva k poskytování služeb. Společenská smlouva musí být uzavřena písemně. Pokud smlouva nestanoví jinak, má se za to, že vklady společníků mají stejnou hodnotu. Společenská smlouva občanskoprávní společnosti podléhá dani z občanskoprávních úkonů (kolek).

V době trvání společnosti nemůže společník hospodařit s podílem ve společném majetku společníků a podílem v jednotlivých složkách tohoto majetku, a nemůže se domáhat rozdělení společného majetku společníků.

Za závazky společnosti společníci ručí společně a nerozdílně. Každý společník je oprávněn a povinen zabývat se záležitostmi společnosti.

Občanskoprávní společnost není považována za podnikatele. Fyzické osoby, které mají v úmyslu podnikat formou občanskoprávní společnosti, musí podat žádost o zápis do CEIDG jako živnostníci a oznámit informaci o podnikání touto formou.

Občanskoprávní společnosti je přidělováno vlastní identifikační číslo REGON a daňové identifikační číslo NIP. Je plátcem daně z přidané hodnoty (VAT) a poplatníkem/plátcem jiných daní souvisejících s jejím podnikáním, a také plátcem pojistného odváděného Správě sociálního zabezpečení. Daň z příjmů fyzických osob společníci platí individuálně dle příjmu, jakého dosáhli.

1.2.8. Obchodní společnosti

Založení obchodní společnosti podléhá zápisu do Celostátního soudního rejstříku (KRS). K tomuto je vyžadováno zhotovení písemné smlouvy a vyplnění příslušných registračních formulářů a uhrazení soudního poplatku. V případě komanditní společnosti, komanditní akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, jednoduché akciové společnosti a akciové společnosti je nezbytné vyhotovit smlouvy/stanovy formou notářských zápisů. Některé smlouvy mohou být zhotoveny s využitím vzoru smlouvy dostupného v elektronickém systému KRS. Vzhledem k možnosti výskytu možných chyb, které mohou mít za následek průtahy s registrací a v budoucnu mohou mít vliv na fungování společnosti, je vhodné při zpracování smluv/stanov využít právního poradenství.

Veřejnou společností (spółka jawna) je osobní společnost, která provozuje podnik pod vlastní obchodní firmou, a není obchodní společností. Každý společník ručí za závazky společnosti bez omezení celým svým majetkem společně a nerozdílně s ostatními společníky a společností. Obchodní firma veřejné společnosti musí obsahovat příjmení nebo obchodní firmy (názvy) všech společníků, respektive příjmení nebo obchodní firmu (název) jednoho nebo několika společníků a dodatečné označení „spółka jawna“ (zkráceně „sp. j.”).

Partnerskou společností (spółka partnerska) je osobní společnost založená společníky (partnery) za účelem výkonu svobodného povolání ve společnosti provozující podnik pod vlastní obchodní firmou. Obchodní firma partnerské společnosti musí obsahovat příjmení minimálně jednoho partnera, dodatečné označení „i partner” nebo „i partnerzy”, nebo „spółka partnerska” a určení svobodného povolání vykonávaného v rámci společnosti; přípustné je používat zkratku „sp.p.”, přičemž těchto formulací může využívat pouze partnerská společnost. Partnery ve společnosti mohou být výhradně fyzické osoby, oprávněné k výkonu svobodného povolání: advokát, lékárník, architekt, stavební inženýr, auditor, pojišťovací makléř, daňový poradce, obchodník s cennými papíry, investiční poradce, účetní, lékař, stomatolog, veterinář, notář, zdravotní sestra, porodní asistentka, fyzioterapeut, právní poradce, patentový zástupce, odhadce majetku a soudní tlumočnick.

Komanditní společnost (spółka komandytowa) je osobní společností, jejímž cílem je provozování podniku pod vlastní obchodní firmou. Za závazky společnosti vůči věřitelům ručí alespoň jeden společník bez omezení (komplementář), a odpovědnost alespoň jednoho společníka (komanditisty) je omezená. Obchodní firma komanditní společnosti musí obsahovat příjmení jednoho nebo několika komplementářů a dodatečné označení „spółka komandytowa”; přípustné je používání zkratky „sp.k.”. Pokud je komplementářem právnická osoba, firma komanditní společnosti musí obsahovat plné znění firmy (názvu) této právnické osoby s dodatečným označením „spółka komandytowa”. Příjmení komanditisty nesmí být součástí obchodní firmy společnosti.

Komanditní akciová společnost (spółka komandytowo–akcyjna) je osobní společností, jejímž cílem je provozování podniku pod vlastní obchodní firmou. Za závazky společnosti vůči věřitelům alespoň jeden společník ručí bez omezení (komplementář), a alespoň jeden společník je akcionářem. Obchodní firma komanditní akciové společnosti musí obsahovat příjmení jednoho nebo několika komplementářů a dodatečné označení „spółka komandytowo–akcyjna”; přípustné je používání zkratky „S.K.A.”. Pokud je komplementářem právnická osoba, musí obchodní firma komanditní společnosti obsahovat plné znění obchodní firmy (názvu) této právnické osoby s dodatečným označením „spółka komandytowo–akcyjna”. Příjmení nebo obchodní firma (název) akcionáře nesmí být součástí firmy společnosti.

Společnost s ručením omezeným (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) může být založena jednou nebo více osobami za jakýmkoli zákonem povoleným účelem, ledaže zákon stanoví jinak. Společenská smlouva může být uzavřena s využitím vzoru smlouvy v elektronické podobě. Společníci neručí za závazky společnosti. Základní kapitál společnosti je minimálně 5000 PLN a nominální hodnota podílu nemůže být nižší nežli 50 PLN. Obchodní firma společnosti může být zvolena libovolně s dodatečným označením „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”; přípustné je použití zkratky „spółka z o.o.” nebo „sp. z o.o.”.

Jednoduchou akciovou společností může založit jedna nebo více osob (s výjimkou společnosti s ručením omezeným s jedním společníkem) za jakýmkoli zákonem povoleným účelem. Společenská smlouva může být uzavřena s využitím vzoru smlouvy v elektronické podobě. Minimální kapitál společnosti činí 1 PLN s tím, že akcie ne-

mají nominální hodnotu, nejsou součástí akciového kapitálu a jsou nedělitelné. Obchodní firma společnosti může být libovolná s dodatečným označením „prosta spółka akcyjna”; v obchodním styku lze používat zkratku „P.S.A.”.

Akciovou společnost může založit jedna nebo několik osob. Akciová společnost (spółka akcyjna) nemůže být vytvořena jen společností s ručením omezeným s jedním společníkem. Akcionáři nenesou zodpovědnost za závazky společnosti. Základní kapitál společnosti musí činit minimálně 100 000 PLN a nominální hodnota akcií nesmí být nižší nežli 1 groš. Obchodní firma společnosti může být zvolena libovolně s dodatečným označením „spółka akcyjna”; přípustné je používání zkratky „S.A.”.

1.3. Povinnosti podnikatelů vyplývající ze zvláštních předpisů

Podnikatel je povinen dodržovat evropské a tuzemské právní předpisy upravující **živnostenské podnikání** v oblastech, které jsou předmětem jeho podnikání, a ustanovení zákonů týkajících se všech podnikatelů. Patří mezi ně především:

- Zákon ze dne 29. 6. 1995 o veřejné statistice – především co se týče povinnosti mít identifikační číslo REGON, používat symboly statistických klasifikací a zpracovávat statistické zprávy,
- Zákon ze dne 27. 4. 2001 o ochraně životního prostředí – především v rozsahu dodržování požadavků na ochranu životního prostředí při realizaci investic a v rámci živnostenské činnosti,
- Zákon ze dne 26. 6. 1974, zákoník práce – především co se týče podmínek uzavírání a plnění pracovních smluv a dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce,
- Zákon ze dne 9. 5. 2014 o informování o cenách zboží a služeb – především co se týče uvádění cen a jednotkových cen zboží (služeb) v místě maloobchodního prodeje a v místě poskytování služeb ,
- Zákon ze dne 18. 4. 2002 roku o stavu živelné pohromy – především co se týče přerušování podnikání určitými podnikateli a dodržování jiných příkazů nebo zákazů,
- Zákon ze dne 11. 3. 2022 o obraně vlasti – především v rozsahu poskytování plnění pro účely obrany,
- Zákon ze dne 11. 5. 2001 roku o metrologii – především co se týče používání legálních měrných jednotek,

Nařízení Evropského parlamentu (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné *nařízení* o ochraně osobních údajů) (GDPR), včetně zákona ze dne 10. 5. 2018 o ochraně osobních údajů – především co se týče vzniku a zpracování osobních údajů:

- Zákon ze dne 18. 11. 2020 o elektronickém doručování.
- daňové zákony upravující výměr a úhradu veřejných daní a poplatků.

V době pandemie COVID-19 se pro všechny živnostníky staly zvlášť důležité následující předpisy:

- Zákon ze dne 5. 12. 2008 o předcházení a potírání infekcí a infekčních nemocí u lidí (Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi),
- Zákon ze dne 2. 3. 2020 o zvláštních řešeních souvisejících s předcházením, zamezováním a potíráním COVID-19, jiných infekčních nemocí a jimi vyvolaných krizových situací (Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi),
a to jak v oblasti povinností, ukládaných těmito předpisy, včetně příkazů podnikání, tak i podpůrných úprav, obsažených v tzv. „štítech”.

Poznámka vydavatele

Publikace je informativního charakteru, v souladu s právním stavem k 30.04.2022. Použití informací v ní obsažených by v konkrétních situacích měla předcházet analýza aktuálního právního stavu v době prováděných činností.

Autoři ani vydavatel nenesou odpovědnost za důsledky použití obsahu publikace.

Zdrojem práva v Polské republice jsou pouze texty zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie (<http://eur-lex.europa.eu>), Sbírce zákonů Polské republiky (<https://www.dziennikustaw.gov.pl>) a Monitoru polském Polské Republiky (<https://monitorpolski.gov>).

Text je součástí publikace Informační balíčky

Legislativní podmínky podnikání v České republice a v Polsku, aktuální daňové předpisy, pracovní právo v roce 2022

Vydavatel	
Okresní hospodářská komora v Jablonci nad Nisou Jiráskova 9, 466 01 Jablonec nad Nisou www.ohkjablonec.cz www.podnikanivpolsku.cz info@ohkjablonec.czo T: + 420 483 346 000	Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA 58–500 Jelenia Góra, ul. 1 Maja 27 www.karr.pl www.podnikanivpolsku.cz biuro@karr.pl T: + 48 75 75 27 500
ISBN 978–80–270–4336–1	ISBN 978–83–939860–9–5